

# Brutale bobby-baas

**Dr. Peter Klerks,**  
raadadviseur  
Parket-Generaal,  
Openbaar Ministerie  
en docent aan de  
Politieacademie.  
Reageren?  
p.p.h.m.klerks@  
om.nl



Om innovatief te blijven nam ik verlof en trakteerde mezelf op een inspirerend congres. Op de dag van de Brexit-uitslag zat ik op de KMA in Breda, samen met 200 intelligence-specialisten uit 23 landen. De voor velen verrassende referendumuitslag bracht levendige discussies over tunnelvisie en politiek wenselijke rapportages op gang.

Ik bezocht de IAFIE-conference om nieuws te horen over de toepassing van sociale netwerkanalyse in het militaire domein. Met methodologische innovatie lopen militaire inlichtingenmensen vaak voorop, en nieuwe inzichten worden snel ingevoerd op het 'slagveld' omdat de prijs van falen hoog is. De 'Attack the Network'-doctrine van de NAVO is de laatste jaren stevig doorontwikkeld en wordt onder meer ingezet tegen Daesh ('Islamitische Staat') en in cyber-oorlogvoering. Daarbij opgedane lessen kunnen ook bruikbaar zijn voor de doorontwikkeling van de integrale ondermijningsaanpak.

## Emotional intelligence

Verrassend genoeg bevond zich in het gezelschap ook een korpschef uit het (op het moment van schrijven nog) Verenigd Koninkrijk. Mike Barton, politieman sinds 1980, werd in 2013 *Chief Constable* in het relatief kleine Noord-Engelse korps Durham (bijna 3.000 politiemedewerkers voor 600.000 inwoners). Hij kreeg bij de Britse korpschefs de Intelligence-portefeuille en daarmee onder meer de taak een effectievere en betaalbare politie-informatievoorziening tot stand te brengen. In Breda bepleitte hij vooral meer 'emotional intelligence': effect behalen door mensen te raken waar ze gevoelig zijn.

De joviale politiechef zoekt voortdurend naar manieren om *Value for money policing* te organiseren, en schuwt daarbij de zeepkist niet. Recent liet hij honderden BPZ-medewerkers trainen in het herkennen van signalen van kindermisbruik. Dit leidde binnen enkele weken tot spraakmakende interventies waarbij kinderen uit risicosituaties werden gehaald.

Hij schreef een open brief aan Facebook en Twitter en wees hen op hun verantwoordelijkheid om misbruik van hun diensten tegen te gaan, want zijn korps besteedde te veel tijd aan het groeiende aantal bedreigingen en beledigingen en discriminatie op sociale media.

Barton joeg de *Crown Prosecution Service* tegen zich in het harnas toen hij als bezuinigingsmaatregel aankondigde geen kleine cannabistelers meer in onderzoek te nemen, behalve bij klachten over overlast. Eerder noemde hij het opjagen van drugverslaafden "a waste of police time": zij zouden beter onder medisch toezicht van drugs kunnen worden voorzien.

Ondanks zijn soms ongepolijste taalgebruik weet de bijna 60-jarige politiechef met intelligent mediagebruik

velen voor zich te winnen. Zo schreef hij laatst een handgeschreven brief aan een meisje van vijf dat wilde weten waarom de politie geen katten in dienst had. Hij tekende zijn eigen kat en gaf de chef hondenbrigade opdracht de mogelijkheden te onderzoeken. Aan de taakomschrijving van de eerste Britse politiekat wordt nog gewerkt.

## 'Levensnavigaties'

Barton is niet alleen een onconventionele politieleider die zijn mensen inspireert en maatschappelijke debatten op gang brengt. Bovenal bereikt hij met zijn collega's aantoonbare resultaten. Ondanks ingrijpende bezuinigingen (het korps moest een vijfde van de medewerkers ontslaan) lukte het de geregistreerde criminaliteit met tientallen procenten terug te brengen. Volgens Barton komt dat vooral doordat zijn dienders bekende criminelen voortdurend achter de broek zitten onder het motto: "We don't want to just investigate crime after it has happened, we investigate criminals".

De korpschef ging daartoe zelf midden in de nacht bij de

wachtcommandanten langs met één vraag: "Who are the worst villains on your patch?"

Dat leverde een netwerkschema van beroepscriminelen op, tegen wie vervolgens het hele spectrum van bevoegdheden wordt ingezet: "People who commit serious crime will also drive with no insurance, drive while using a mobile phone, speed. I tell my staff to get them for any or all of those crimes".

De aandacht gaat met name naar probleemfamilies die steeds nieuwe generaties criminelen voortbrengen. "The way to cut crime is to change the way villains think. I'm insisting my staff become experts in how people think. The best cops have always been good at that. We are just increasingly understanding the science behind it."

Barton beoordeelt het traditionele justitiële systeem als ineffectief, omdat 60% van de veroordeelden binnen twee jaar na vrijlating recideert. Volgens hem zijn de 'levensnavigaties' die zijn mensen samen met sociale werkers, artsen en psychologen realiseren, veel effectiever in het terugdringen van maatschappelijke problemen. In Breda besprak Barton een notoire verslaafde inbreker, die nu als vrijwillige politiemedewerker zelf probleemgebruikers tot een ommekeer in hun leven brengt.

Barton kreeg met zijn korps binnen enkele jaren de meest effectieve misdaadbestrijding van het land voor elkaar. Al twee jaar op een rij verleende de Inspectiedienst van het Home Office Durham als enige korps de kwalificatie 'outstanding' voor het tegengaan en oplossen van veel voorkomende én zware criminaliteit. Volgens de eigenzinnige Barton is strategisch leiderschap verbinden met de werkvloer daarbij cruciaal: "It's all about being seen, so people know what you are about and know who you are, rather than being in an office". <<

